

Paikkani Pohjolassa

Opinto-opas

Tervetuloa!

Yhteiskunta muuttuu nopeasti. Viime vuosina Pohjoismaat ovat muun maailman tavoin joutuneet ottamaan kantaa laajoihin muutoksiin. Suljetut rajat, pandemia, sota lähialueella, taloudelliset haasteet ja äärimmäiset sääilmiöt ovat vaikuttaneet meidän arkeemme sekä suorasti että epäsuorasti.

Kun muutoksista ja arvaamattomuudesta tulee uusi normaali, täytyy meidän vahvistaa kykyämme kehittää yhdessä pitkäaikaisia ja kestäviä ratkaisuja. Me Föreningen Nordenissa uskomme, että ihmisten väliset kohtaamiset ja keskustelut muodostavat tärkeän perustan. Tarvitaan lisää tiloja ja kohtaamispaikkoja, missä ihmiset voivat tavata, keskustella, pohtia, oppia ja ymmärtää toisiaan. Föreningen Norden on kehittänyt opintopiiriin *Paikkani Pohjolassa* luodakseen edellytykset kohtaamisille sekä rakentavalle ja luovalle keskustelulle.

Osallistumalla *Paikkani Pohjolassa* -opintopiiriin tuotte esiin näkemyksiänne, kokemuksianne ja ideoitanne arjesta sekä tulevaisuudesta Pohjoismaissa. Olette myös mukana isommassa keräysprojektissa.

Kaikki opintopiirit pääsevät myös osaksi kokoelmaa *Nordiska berättelser – Pohjoismaiset tarinat*. Osa kerätystä materiaalista otetaan mukaan julkaisuun *Nordperspektiv – Pohjoisia näkökulmia*. Se on jokavuotinen julkaisu, joka valaisee ajankohtaisia kysymyksiä Pohjoismaissa. Julkaisu toimitetaan päättäjille alueellisella-, kansallisella- ja pohjoismaisella tasolla: tämä on yksi tapa nostaa esiin useampia ääniä koskien yhteistä tulevaisuuttamme Pohjoismaissa.

Odotan teidän näkemyksiänne innolla.

Terveisin,
Josefin Carling
Pääsihteeri
Föreningen Norden Ruotsi

Opintopiiristä

Tämä opinto-opas kattaa kolme tapaamista ja tarjoaa myös mahdollisuuden syventyä kiinnostaviin kysymyksiin, jos ryhmä haluaa jatkaa työskentelyä yhdessä. Kaikkien tapaamisten tavoite on rakentava kohtaaminen. Ensimmäisellä tapaamiskerralla käydään läpi keskustelumenetelmä nimeltään *Erätauko-dialogi*. Toisella tapaamiskerralla käsitellään *Tulevaisuuden kohtaamispaikkoja*, jossa voitte käyttää kuvia ja muotoja ilmaisuvälineinä.

Kolmas ja samalla viimeinen tapaaminen on kirjoituspaja, jonka aiheena on *Paikkani Pohjolassa*. Opinto-oppaan lisäksi opintopiirin ohjaajalle on tarjolla syventävä opaskirja, josta löytyy valmiita käsikirjoituksia keskusteluille sekä lisäohjeita.

Opintopiiri on tarkoitettu kaikille, jotka ovat kiinnostuneita luomaan rakentavia kohtauksia ja keskusteluja yhdessä.

Ennen tapaamista 1

Haluatko valmistautua opintopiirin ensimmäiseen tapaamiseen? Föreningen Nordenin jokavuotisesta julkaisusta *Nordperspektiv – Pohjoisia näkökulmia* voit muun muassa lukea artikkelin *Trygghet har olika dimensioner* sivulla 30. Julkaisun digitaalinen versio löytyy [tästä](#).

©Studieförbundet Vuxenskolan 2024

Yhteyshenkilö Studieförbundet Vuxenskolan: Caroline Ullman, caroline.ullman@sv.se

Opinto-oppaan tehtävät ovat Föreningen Nordenin Emelie Dahlström-Ravnin ja Celia Boltesin kehittämiä.

Yhteyshenkilö Föreningen Norden: Emelie Dahlström Ravn, emelie.dahlstrom-ravn@norden.se

Opinto-oppaan tekstit: Erika Olsson, erika@vretagard.se

Kansikuvan valokuvaaja: Matilda Holmqvist, John. r.

Tapaaminen 1

Erätauko-dialogi

Tervetuloa ensimmäiseen tapaamiseen. Ensimmäinen tapaaminen on keskustelu, jossa käytetään menetelmää nimeltä *Erätauko-dialogi*, jonka tavoitteena on luoda turvallinen ja rakentava keskustelu. Tässä opintopiirissä aiheena on turvallisuus.

Johdanto

Erätauko-dialogi on Suomen itsenäisyyden juhlarahaston eli Sitran kehittämä keskustelumenetelmä, jonka tavoitteena on, että suomalaisväestöstä tulisi maailman taitavimpia keskustelijoita. Tällä hetkellä Erätauko-säätiö levittää tätä menetelmää Suomessa. Tämän opintopiirin yhteydessä Föreningen Norden tekee yhteistyötä Erätauko-säätiön kanssa levittääkseen tätä rakentavaa menetelmää Pohjoismaissa. Erätauko-dialogi sopii noin 5–10 osallistujalle. Jos teitä on enemmän, voitte jakautua muutamaa ryhmään ja valita lisää keskustelunohjaajia. Tavoitteena on luoda turvallinen ja rakentava ryhmäkeskus, jossa yksi henkilö johtaa keskustelua ja käyttää etukäteen valmisteltuja kysymyksiä annetusta aiheesta. Ensimmäisen tapaamisen keskustelunaiheena on *Turvallisuus Pohjoismaissa – tänään ja tulevaisuudessa*.

Erätauko-dialogin säännöt:

- Kuuntele muita, älä keskeytä tai käynnistä sivukeskusteluja.
- Osallistu siihen, mitä toiset sanovat ja käytä arkikieltä.
- Käytä lähtökohtana omia kokemuksiasi.
- Puhuttele muita suoraan ja kysy heidän mielipiteitään.
- Ole läsnä ja kunnioita muita.

Näin se toimii

Opintopiirin ohjaaja on myös keskustelun ohjaaja, jos ette sovi toisin. Ohjaajan tehtävänä on selittää keskustelun säännöt, kertoa mistä aiheesta osallistujien tulee puhua ja miten puheenvuorot jaetaan. Keskustelun ohjaajan tehtävä on varmistaa, että kaikki saavat puhua.

Yksi tapa on kirjoittaa ylös missä järjestyksessä osallistujat nostavat kätensä saadakseen puheenvuoron. Keskusteluohjaaja vastaa siitä, että keskustelun sääntöjä noudatetaan, mutta te kaikki yhdessä luotte hyvän keskusteluilmapiirin.

Keskustelu – tehkää näin!

- ✓ Istukaa ympyrään niin, että kaikilla on tilaa.
- ✓ Keskustelu koskee turvallisuutta tänään ja tulevaisuudessa. Käytä keskustelussa rentoa sävyä ja pidä huolta, että kaikki otetaan keskustelussa huomioon.
- ✓ Käykää keskustelun säännöt yhdessä läpi. Keskusteluohjaajan tehtävänä on jakaa puheenvuorot, mutta vastuu siitä, että ne jaetaan oikeudenmukaisesti on yhteinen.
- ✓ Aloittakaa esittelykierroksella, jossa jokainen osallistuja saa sanoa oman nimensä ja kuvailla parilla sanalla, mitä sana *turvallisuus* hänelle merkitsee. Ei ole olemassa oikeita tai väriä vastauksia.
- ✓ Opintopiirin ohjaaja on valinnut muutaman kysymyksen keskusteltavaksi, tai vaihtoehtoisesti voitte valita kysymykset yhdessä liitteestä 1 tämän opinto-oppaan lopussa.
- ✓ Aloittakaa ensimmäisellä kysymyksellä. Puheenvuoro pyydetään nostamalla käsi ylös. Keskusteluohjaaja voi myös jakaa puheenvuoroja esimerkiksi vuorotellen niin, että jokainen saa kertoa ajatuksistaan.
- ✓ Opintopiirin ohjaaja johtaa keskustelua jatkokysymysten avulla, tai voitte myös esittää kysymyksiä toisillenne. Keskittykää esittämään kysymyksiä, jotka alkavat sanalla ”miten” – ei ”miksi”. Tavoitteena on saada esiin yksilöiden henkilökohtaisia kokemuksia. Hyvä kysymys voi esimerkiksi olla ”Kun xx sanoo tämän, minkälaisia tunteita se teissä muissa herättää?” tai ”Kun xx sanoo tämän, niin minä alan miettimään, että...”.
- ✓ Antakaa toisillenne tilaa ja luokaa dialogi. Ehkä löydätte uusia, kiinnostavia näkökulmia.
- ✓ Pitäkää kaksi keskustelutuokiota, noin 60 minuuttia per keskustelu ja lyhyitä taukoja tarpeen mukaan. Muistakaa myös pidempi kahvitauko keskustelutuokioiden välissä.
- ✓ Varatkaa 15 minuuttia keskustelun päättämiseen kysymyksellä ”Mitä näkökulmia otat tästä keskustelusta mukaasi?” Kirjatkaa ajatuksianne ylös ensin itsenäisesti ja keskustelkaa niistä sitten yhdessä. Kirjatkaa tärkeimmät pointit fläppitaululle tai PowerPoint-dialle ja ottakaa mukaan seuraavaan tapaamiseen.

Tämän otan mukaani keskustelustamme:

Loppusanat

Nyt on aika päättää keskustelu. Käy läpi yhteisiä vastauksianne siitä, mitä otatte mukaan tästä keskustelusta. Nouseeko esiin jokin aihe tai kysymys, josta haluaisitte puhua enemmän? Onko jokin ryhmä tai yhteys, joiden kanssa haluaisitte toteuttaa erätauko-dialogia? Sopikaa miten mahdolliset erätauko-dialogit toteutetaan jatkossa ja kuka vastaa mistäkin. Jos kaipaatte inspiraatiota, katsokaa kysymyspankkia liitteen 1 sivulla 24.

Aihealueet, joiden parissa työskentelyä jatketaan:

Ennen tapaamista 2

Haluatko valmistautua opintopiiriin toiseen tapaamiseen? Voit lukea artikkelin *Framtidens rum för samtal* Föreningen Nordenin jokavuotisen julkaisun *Nordperspektiv – Pohjoisia näkökulmia* sivulta 19. Digitaalinen versio löytyy [TÄSTÄ](#).

Voit myös katsoa lyhyen videon innovaatiotutkijasta, Geoff Mulganista, joka tutkii muun muassa kollektiivista älykkyyttä. Elokuvan aiheena on ”social imagination”. Social imagination käsittelee ihmisten kykyä kuvitella rakentavaa ja positiivista tulevaisuutta. Elokuva on englanninkielinen, tekstitys on ruotsiksi. Se kestää 7 minuuttia ja löytyy [TÄSTÄ](#).

Tapaaminen 2

Tulevaisuuden kohtaamispaikka

Tervetuloa toiseen tapaamiseen! Yhteiskunta on uusien haasteiden edessä. Tilat ja kohtaamispaikat, joissa ihmiset voivat keskustella, oppia ja ymmärtää toisiaan, ovat tärkeämpiä kuin koskaan. Tämän tapaamisen tehtävänä on luoda tulevaisuuden kohtaamispaikka.

Johdanto

Aloittakaa kierroksella, jossa jokainen saa mahdollisuuden nostaa esiin ajatuksia ja mahdollisia kysymyksiä edelliseltä tapaamiselta: käy läpi yhteiset muistiinpanonne.

- ✓ Ajatuksia, jotka ovat heränneet edellisen tapaamisen jälkeen
- ✓ Pohdintoja julkaisusta *Pohjoisia näkökulmia – Nordperspektiv*, aiheesta *turvallisuus Pohjolassa – tänään ja tulevaisuudessa*
- ✓ Tämän haluaisin ottaa mukaan yhteiskunnalliseen toimintaan ja/tai työhöni
- ✓ Yksi henkilö/henkilöt, joita haluaisin ottaa mukaan tähän työhön

Föreningen Norden ja tulevaisuuden kohtaamispaikat

Suurten muutosten aikana kohdataan uudenlaisia haasteita sekä arkielämässä että yhteiskunnassa. Viime vuosina Pohjoismaat ja koko maailma ovat joutuneet ottamaan kantaa laajoihin muutoksiin. Suljettujen rajojen, pandemian, sotien ja levottomuuksien, taloudellisten haasteiden ja äärimmäisten sääilmiöiden kaltaiset koettelemukset ovat vaikuttaneet ihmisten arkeen sekä suorasti että epäsuorasti. Mutta miten tällaiset vaikeudet vaikuttavat meihin ihmisinä? Mitä tapahtuu, kun paikkoja, joissa ihmiset voivat tavata, keskustella, oppia ja ymmärtää toisiaan, ei ole? Nyt teillä on mahdollisuus jakaa ajatuksianne ja konkreettisia ehdotuksianne siitä, miltä uusi fyysinen kohtaamispaikka voisi näyttää teidän asuinalueellanne. Jakamalla omia ideoitaan jokainen osallistuu isoon Pohjoismaiseen keräysprojektiin liittyen aiheeseen ”Tulevaisuuden kohtaamispaikka”.

Osa kerätystä aineistosta tulee osaksi *Pohjoisia näkökulmia - Nordperspektiv* -julkaisua, joka nostaa esiin ajankohtaisia, yhteiskunnallisia kysymyksiä Pohjoismaissa. Julkaisu toimitetaan päättäjille alueellisella, kansallisella ja pohjoismaisella tasolla ja on yksi tapa nostaa esiin useampia ääniä koskien yhteistä tulevaisuuttamme Pohjoismaissa.

Tulevaisuuden kohtaamispaikka on saanut alkunsa Pohjoismaiden ministerineuvoston toimintasuunnitelmassa ”Visio 2030”. Vision ovat hyväksyneet Pohjoismaiden hallitukset, ja sen tavoitteena on, että Pohjoismaista tulee maailman kestävin ja integroitunein alue vuoteen 2030 mennessä. Jotta hallitusten visio toteutuisi tarvitaan ihmisten osallistumista ja heidän näkemyksiään siitä, miltä tulevaisuus voisi näyttää. Tämän takia Föreningen Norden kerää ideoita eri-ikäisiltä ihmisiltä Pohjoismaissa.

Skenaario

Eräänä iltapäivänä matkalla ystävän luokse näet julisteen, joka herättää kiinnostuksesi. Julisteessa kerrotaan kilpailusta, jonka tarkoituksena on keksiä uusia tapoja saada ihmiset kohtaamaan toisiaan ja keskustelemaan.

Tulevaisuuden kohtaamispaikka

Tule mukaan kehittämään tulevaisuuden kohtaamispaikkaa!

Jos saisitte toimitilan ilmaiseksi vuorokauden ympäri vuoden ajan, miten täyttäisitte sen saadaksenne ihmiset kohtaamaan toisiaan uusilla tavoilla?

Etsimme ihmisiä kehittämään ja testaamaan hanketta yhdessä toimitiloistamme. Onko teillä kiinnostava idea, jota ei ole vielä kokeiltu? Tiedättekö kenties, mikä toimii ja mitä pitäisi tehdä enemmän? Onko olemassa digitaalisia kohtaamispaikkoja, joista voisi tehdä fyysisiä?

Ideanne voi olla yritys, yhteisötoimintaa, yhteinen olohuone tai jotain aivan muuta – te päätätte.

Kaikenlaiset ideat ovat tervetulleita, odotamme teidän hakemuksianne innolla!

Ohjeet

Tulevaisuuden kohtaamispaikka

Tehtävänä on kuvailla ideaanne uudesta kohtaamispaikasta. Käykää läpi 5 vaihetta:

1. Muotoilkaa idea vastaamalla kolmeen pääkysymykseen
2. Antakaa kohtaamispaikalle nimi
3. Tehkää kohtaamispaikalle logo (valitsemallanne tavalla!)
4. Esitelkää teidän kohtaamispaikkanne
5. Lähettäkää ideaanne

Tulevaisuuden kohtaamispaikat – tee näin!

Kun luodaan kohtaamispaikkoja, ei ole oikeita tai väärä vastauksia. Antakaa kaikille tilaa puhua – kuunnelkaa toistenne ideoita vaihtoehtoja miettiessänne. Osallistujien määrästä riippuen voitte jakautua muutamaaan pienempään ryhmään. Voitte valita vapaasti, mitä tekniikkaa käytätte kohtaamispaikan kuvailemiseen: voitte esimerkiksi piirtää, tehdä kuvakollaasin tai luoda digitaalisen esityksen.

1. Idea

Muotoilkaa ideaanne vastaamalla kolmeen pääkysymykseen:

- Mitä?
- Miten?
- Miksi?

Mitä?

Minkä aiheiden ympärille on mielestänne tärkeää luoda uusia kohtaamisia? Voitte valita yhden annetuista aiheista tai keksiä teeman, joka kiinnostaa teitä. Ehdotuksia:

- Henkinen tai fyysinen hyvinvointi
- Kestävä ruoantuotanto ja -kulutus
- Sukupolvirajat ylittäviä kohtaamisia
- Tietoinen ja osallistava mediankäyttö
- Tasa-arvo ja inklusiivisuus

Minkälaisen kohtaamispaikan haluamme luoda?

Miten?

- Kenelle kohtaamispaikkanne on tarkoitettu: ketkä siellä vierailevat?
- Mitä kohtaamispaikassanne tulee tapahtumaan? Antakaa esimerkkejä ja kertokaa aktiviteeteista, joita haluatte toteuttaa.
- Tarvitaanko idean toteuttamiseen yhteistyötä muiden kanssa? Mitä yhteistyökumppanit voivat tarjota?

Miten haluamme, että ihmiset tulevat tavatuiksi?

Miksi?

- Perustelkaa, miksi kohtaamispaikkaanne tarvitaan.
- Mitä kohtaamispaikkaanne voisi merkitä ihmisille asuinalueellanne?

Miksi meidän kohtaamispaikkamme on tärkeä?

2. Nimi

Keksikää kohtaamispaikallenne hyvä nimi! Laittakaa iso paperiarkki eteenne pöydälle ja kirjoittakaa tärkeitä, kohtaamispaikkaanne liittyviä arvoja. Priorisoikaa sanoja, joista pidätte eniten ympyröimällä ne ja yrittäkää sitten keksiä nimi.

Mikä kohtaamispaikan nimen tulisi olla?

3. Logo

Luokaa kohtaamispaikallenne logo. Voitte maalata, ommella, virkata, luoda logon tietokoneella tai muulla teille sopivalla tavalla. Aloittakaa kirjoittamalla tukisanoja tai suunnittelemalla mahdollisia symboleita tai kuvia.

Logo, luonnokset ja ideat

4. Esitys

Valitkaa esitelmän formaatti ja kuvaillkaa kohtaamispaikkanne teille sopivalla tavalla. Se voi olla teksti-, kuva- tai videomuodossa, PowerPoint-esitys tai jokin muu mieluinen formaatti.

5. Lähettäkää ideanne

Lähettäkää esityksenne sähköpostitse osoitteeseen utveckla@norden.se. Muistakaa liittää mahdolliset kuvat ja kirjoittaa kohtaamispaikkanne nimi.

Loppuosa

Nyt on aika tehdä yhteenveto toisesta tapaamisestanne. Jos olette työskennelleet pienryhmissä eri esitysten parissa, esittelette työnne toisillenne. Jättäkää tilaa kysymyksille! Jos jokin ryhmä ei ollut valmis, sopikaa siitä, kuka tekee esityksen loppuun ja lähettää sitten sähköpostitse.

Onko tapaamisen aikana tullut esiin joitakin kysymyksiä tai aiheita, joiden parissa haluaisitte työskennellä jatkossa? Jos on, sopikaa kuka tästä vastaa ja miten se tulee tapahtumaan.

Seuraavalla tapaamiskerralla me tulemme kirjoittamaan. Ottakaa mukaan esimerkiksi kynä ja paperia tai kannettava tietokone: itsellenne parhaiten sopiva väline

Ennen tapaamista 3

Haluatko valmistautua opintopiiriin seuraavaan tapaamiseen? Voit lukea artikkelin *Att prata om trygghet skapar också en känsla av trygghet* Föreningen Nordenin jokavuotisen julkaisun *Nordperspektiv – Pohjoisia näkökulmia* sivulta 36. Digitaalinen versio löytyy [TÄSTÄ](#).

Jos haluat katsoa videon, joka kommentoi nykyhetkeä mutta tapahtui useita vuosikymmeniä sitten, voit katsoa dokumenttielokuvan *Tidsresenären* suomenruotsalaisesta teollisesta muotoilijasta Henrik Wahlforssista. Elokuva on katsottavissa muun muassa sivustoilla SVT Play ja Yle.

Tapaaminen 3

Paikkani Pohjolassa

Tervetuloa opintopiirin kolmanteen ja viimeiseen osaan, joka toteutetaan kirjoituspajan muodossa. Aiheena on *Paikkani Pohjolassa*. Tässä tilaisuudessa kaikki osallistujat saavat mahdollisuuden ilmaista omia ajatuksiaan elämästä, arjesta ja tulevaisuudesta Pohjoismaissa kirjoittamalla. Tekstilajin voitte valita täysin vapaasti: se voi olla essee, novelli, runo, mielipidekirjoitus tai jokin muu tekstimuoto, joka tuo esiin ajatuksenne siitä, millaista on elää, asua ja toimia Pohjoismaissa.

Johdanto

Tämän tapaamisen yhteydessä pääsette jakamaan ajatuksianne ja kokemuksianne elämästä ja arjesta asuinalueellanne. Saatte myös mahdollisuuden kertoa teidän toiveistanne ja ideoistanne tulevaisuuteen liittyen. Aloitetaan yhteisellä kierroksella.

- ✓ Ajatuksia edellisestä tapaamisesta:
- ✓ Ajankohtaisia, opintopiirin aiheeseen liittyviä tapahtumia ympäristössä:
- ✓ Omia ajatuksia ennen tekstin kirjoittamista::

Paikkani Pohjolassa

Osallistumalla tähän kirjoituspajaan autatte keräämään tekstejä laajempaan kokoelmaan, jossa käsitellään ihmisten arkea sekä ajatuksia elämästä ja tulevaisuudesta Pohjoismaissa. Eri opintopiirien ideat kootaan yhteen tekstiin *Nordiska berättelser – Pohjoismaiset tarinat*. Julkaisu ilmestyy Föreningen Nordenin kotisivuille. Tekstikeräykseen voi osallistua myös nimettömänä.

Osa teksteistä otetaan myös mukaan julkaisuun *Nordperspektiv – Pohjoisia näkökulmia*, joka on Föreningen Nordenin jokavuotinen julkaisu. Julkaisu toimitetaan päättäjille alueellisella, kansallisella ja pohjoismaisella tasolla: tämä on yksi tapa nostaa esiin useampia ääniä koskien meidän yhteistä tulevaisuuttamme Pohjoismaissa.

Ihmisten kokemusten ja ajatusten keräämistyö on saanut alkunsa Pohjoismaiden ministerineuvoston toimintasuunnitelmassa "Visio 2030". Vision ovat hyväksyneet Pohjoismaiden hallitukset, ja sen tavoitteena on, että Pohjoismaista tulee maailman kestävin ja integroitunein alue vuoteen 2030 mennessä. Jotta hallitusten visio toteutuisi, tarvitaan ihmisten osallistumista ja heidän ideoitaan siitä, miltä Pohjolan pitäisi näyttää – tänään ja tulevaisuudessa. Tämän takia Föreningen Norden kerää ideoita eri-ikäisiltä ihmisiltä Pohjoismaissa.

Ohjeet

Kirjoituspaja Paikkani Pohjolassa

Valitse aihe:

1. Tämä tekee asuinpaikastani uniikin.
2. Tällaista on elää asuinalueellani tänään.
3. Mielestäni tärkeintä tulevaisuuden Pohjolassa on ...

Laajuus: Enintään 2 A4-sivua, fonttikoko 12.

Kuvat: Ota kuva paikasta, kokemuksesta, tunteesta tai ajatuksesta jonka jaat tekstissäsi.

Lähetä tekstisi osoitteeseen: utveckla@norden.se

Kirjoituspaja – tee näin!

- ✓ Sopikaa, haluatteko työskennellä itsenäisesti vai pareittain.
- ✓ Tehtävänä on valita yksi alla olevista aiheista ja kirjoittaa siitä:
  1. Tämä tekee asuinpaikastani uniikin.
  2. Tällaista on elää asuinalueellani tänään.
  3. Mielestäni tärkeintä tulevaisuuden Pohjolassa on ...
- ✓ Kun olet keksinyt otsikon, voit jäsentää tekstin yksinkertaisesti, esimerkiksi:
  - Johdanto
  - Käsiteltävät asiat
  - Loppusanat
- ✓ Voit myös kirjoittaa esimerkiksi runon tai laulun sanat, jos se sopii sinulle paremmin.
- ✓ Varaa riittävästi aikaa kirjoittamiseen. Nopeammat voivat pitää pidemmän kahvitauon!
- ✓ Halutessanne voitte lukea toistenne tekstit ja antaa palautetta.
- ✓ Täydennä teksti kuvalla tai valokuvalla.
- ✓ Lähetä teksti ja mahdollinen kuva osoitteeseen utveckla@norden.se.
- ✓ Voit luonnollisesti osallistua tekstikeräykseen *Nordiska berättelser – Pohjoismaiset tarinat* ja *Nordperspektiv – Pohjoisia näkökulmia* myös nimettömänä. Jos et halua nimeäsi julkaistavaksi, ilmoita siitä sähköpostissasi.
- ✓ Voit myös lähettää tekstisi jälkikäteen, mikäli et ehdi kirjoittaa sitä valmiiksi tapaamisen aikana.

Loppuosa

Tehkää yhteenveto siitä, mitä olette tehneet kolmen tapaamisen aikana: ottakaa esiin muistiinpanot tai esitelmät edellisiltä tapaamisilta. Keskustelkaa yhdessä siitä, mitä otatte mukaan tästä opintopiiristä ja onko joitakin kysymyksiä tai aiheita, joiden parissa haluaisitte työskennellä jatkossa.

Tämän otan mukaan opintopiiristä:

Tämän parissa haluaisin työskennellä jatkossa:

Sivulta 24 löytyy ehdotuksia lisätapaamisille. Jos haluatte tavata jatkossa tai muutoin työskennellä yhdessä, on hyvä valita yksi tai kaksi henkilöä, jotka vastaavat lisätapaamisista. Tehkää kirjallinen tai digitaalinen arviointi.

Onnea jatsoon!

Lisätapaamiset

Erätauko-dialogi

Erätauko-dialogia voidaan käyttää luomaan rakentavaa keskustelua mistä aiheesta tahansa. Vaihtakaa aihe, keksikää uusia kysymyksiä ja kokeilkaa!

✓ Eri kohderyhmät

Miettikää, minkä yhteiskunnallisten ryhmien kanssa haluaisitte toteuttaa erätauko-dialogia. Esimerkiksi poliitikot, koululaiset, yritysten edustajat tai ehkä jokin muu yhdistys?

✓ Uudet kysymykset

Toinen tapa syventää keskustelua on jatkaa samassa ryhmässä, mutta uusin kysymyksiin. Tutustukaa liitteen kysymyspankkiin tai keksikää uusia näkökulmia, jotka ovat ajankohtaisia juuri teille.

Tulevaisuuden kohtaamispaikat

Jatkakaa työskentelyä ja luokaa todellisia kohtaamispaikkoja.

✓ Paikat

Kohtaamispaikka voi olla fyysinen paikka tai piste. Kaipaako teidän lähialueenne kohtaamispaikkoja? Onko niille tarvetta? Missä voisi avata uuden kohtaamispaikan?

✓ Aikaan sidottu tapaaminen

Toinen tapa luoda tilaa kohtaamisille on toistuvat, säännölliset tapaamiset. Esimerkiksi digiaamiaiset kuukauden ensimmäisenä perjantaina, sunnuntaikävelyt tai vaikkapa omat perinteet kuten vuosittain järjestettävät juhlat.

✓ Verkostoituminen – kasvokkain tapaaminen

Verkostoituminen on myös yksi tapa luoda tilaa kohtaamisille ja keskusteluille. Joskus ihmisten kiinnostuksen kohteet voivat auttaa luomaan työ- tai teemaryhmiä. Pienyhmät voivat vahvistaa jäseniään yksilöinä, vahvistaa yhdistystä sekä ihmisten tunteita yhteenkuuluvuudesta ja turvallisuudesta yhteiskunnassa.

Kirjoituspaja

Ette ehkä saaneet tekstejanne kirjoitettua valmiiksi tapaamisen aikana? Kenties tehtävä herätti teissä kirjoitusintoa ja haluatte jatkaa? Jatkakaa työskentelyä kirjoittamisen parissa omassa opintopiirissänne. Kysykää Studieförbundet Vuxenskolanilta ehdotuksia tai luokaa oma opintopiiri. Esimerkkejä:

- ✓ Mieliopidekirjoitusten ja argumentoitujen tekstien kirjoittaminen.
- ✓ Tekstejä sosiaaliseen mediaan.
- ✓ Novelleja, romaaneja ja kaunokirjallisia tekstejä.
- ✓ Runotyöpaja.

Opintopiirin ohjaajalle

Tähän opinto-oppaaseen kuuluu erillinen vetäjän opaskirja, josta löytyy lisämateriaalia ja valmiita käsikirjoitusmalleja. Ota yhteyttä Studieförbundet Vuxenskolanin tai Föreningen Nordenin, jos haluat tietää enemmän.

Pieni muistilista opintopiirin ohjaajalle:

- ✓ Varaa sopivan suuri tila, joka tarjoaa mahdollisuuden keskustella rauhassa.
- ✓ Lähetä osallistujille tervetuloitus ennen ensimmäistä tapaamista.
- ✓ Tarjoa kahvia/teetä ja pientä purtavaa tai pyydä osallistujia ottamaan hedelmiä mukaansa.
- ✓ Luo läsnäololista ja muista palauttaa se SV-osastollesi.
- ✓ Kysele osallistujilta säännöllisesti, miten tapaamiset heidän mielestään sujuvat.
- ✓ Ota yhteyttä Föreningen Nordenin, jos opintopiiri on herättänyt uusia ajatuksia tai ideoita utveckla@norden.se

Tukea kaivatessasi ole yhteydessä Studieförbundet Vuxenskolanin. Sivustolla www.sv.se pääset myös käsiksi digitaalisiin työkaluihin ja löydät lisävinkkejä SV:n tarjonnasta yhdistyksille.

Liite 1

Kysymysehdotukset

Kysymyspankki Turvallisuus

1. Mitä turvallisuus tarkoittaa sinulle?
2. Kuvaile tilanteita, joissa tunnet olosi turvalliseksi ja mieti, miksi tunnet turvallisuutta juuri näissä tilanteissa. Mitkä seikat siihen vaikuttavat?
3. Mitä voit itse tehdä luodaksesi turvaa elämääsi?
4. Miten rakennamme yhteiskunnan, joka on turvallinen ja tuntuu turvalliselta kaikilla osa-alueilla?
5. Kenen tulisi tehdä aloite turvallisen yhteiskunnan kehittämiseksi? Voitko itse vaikuttaa jotenkin?

Kysymyspankki Demokratia ja osallisuus

1. Oletko joskus tuntenut, ettei mielipidettäsi otettu huomioon sellaisissa kysymyksissä, jotka koskivat sinua tai yhteiskuntaasi? Voitko antaa esimerkin?
2. Onko sinulla kokemuksia osallisuuden tunteesta; siitä, että mielipiteesi on vaikuttanut johonkin?
3. Otammeko demokratian itsestäänselvyytensä?
4. Onko yhteiskunnassamme tarpeeksi osaamista demokratian vaalimiseksi?
5. Tuleeko mieleesi tilanne, jossa näit positiivisen muutoksen yhteiskunnassasi seurauksena omasta osallistumisestasi? Mitä tunsit silloin?
6. Mitkä aiheet ovat sinulle intohimokysymyksiä, ja miten uskot voivasi myötävaikuttaa niiden käsittelyyn demokratian piirissä?
7. Tarkoittaako sana *luottamus* samaa kaikille vai onko siinä eroja?
8. Tuleeko mieleesi esikuva tai mentori, joka on inspiroinut sinua osallistumaan yhteiskunnallisiin asioihin? Minkälaisia ominaisuuksia tai toimintatapoja heillä on, jotka motivoivat sinua?
9. Millaisena näet ihanteellisen demokraattisen yhteiskunnan, jossa haluaisit elää? Minkälaisia muutoksia tai parannuksia haluaisit nähdä?
10. Oletko joskus osallistunut ryhmä- tai yhteiskunnalliseen projektiin, jossa työskenneltiin ja tehtiin päätöksiä yhdessä? Miltä tuntui osallistua kollektiiviseen työhön?
11. Mikä on osallistumisemme merkitys demokratiassa? Mikä on vastuuni yksilötasolla?
12. Mitkä ovat yhteiskunnan edustajien, poliitikkojen, yritysten ja yhdistysten vastuut?
13. Minkälaisia näkökulmia otat keskustelustamme mukaasi? Oletko oppinut jotain uutta?
14. Minkälainen esikuva haluaisit olla tuleville sukupolville?

Föreningen Norden

Föreningen Norden on demokraattinen, puoluepoliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton ja voittoa tavoittelematon kansalaisjärjestö, joka on toiminut vuodesta 1919 kehittääkseen ja vahvistaakseen yhteistyötä ja yhteenkuuluvuutta Pohjoismaissa ja niiden ympäristössä. Meidän visiomme on avoin, demokraattinen ja kestävä Pohjola, jota me kehitämme yhdessä tulevaisuutta ajatellen.

Luomme kohtaamisia ja mahdollistamme keskustelua ja yhteistyötä kaikkialla Pohjoismaissa. Toimintamme on kaikille avointa. Järjestö toimii paikallisella, alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla Pohjoismaissa ja Itämeren alueella.

Lue lisää osoitteessa norden.se tai ota yhteyttä info@norden.se

Studieförbundet Vuxenskolan

Studieförbundet Vuxenskolan on kansansivistysorganisaatio, jonka visio on yhteiskunta, jossa ihmiset kasvavat tiedon, ymmärtämisen ja osallistumisen kautta. Ideamme ja toimintamme juurtuvat vahvasti demokratiaan, tasa-arvoon, humanismiin ja kestävyYTEEN. Arvomme ja visiomme auttavat vapauttamaan ihmisten lahjakkuuksia ja kehittämään luovia kykyjä.

Lue lisää osoitteessa sv.se tai ota yhteyttä caroline.ullman@sv.se